

Số: 08/2024/QĐDS- ST

Vạn Ninh, ngày 18 tháng 12 năm 2024

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

V/v: Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN VẠN NINH

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Nguyễn Thành Phần - Thẩm phán.

Thư ký phiên họp: Bà Đỗ Thị Xuân Lợi - Thư ký Tòa án nhân dân huyện Vạn Ninh, tỉnh Khánh Hòa.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Vạn Ninh, tỉnh Khánh Hòa tham gia phiên họp: Ông Lê Ngọc Hà - Kiểm sát viên.

Ngày 18 tháng 12 năm 2024 tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện Vạn Ninh mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 09/2024/TLST-VDS ngày 21 tháng 10 năm 2024 về việc: “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” theo Quyết định mở phiên họp số: 07/2024/QĐST-VDS ngày 02 tháng 12 năm 2024, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

1. Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:

- Bà Trần Thị T - sinh năm 1968; trú tại: Thôn T, xã V, huyện V, tỉnh Khánh Hòa. (Có mặt).

- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

1. Ông Nguyễn Văn T1 - sinh năm 1990; trú tại: Thôn T, xã V, huyện V, tỉnh Khánh Hòa. (Vắng mặt).

2. Ông Nguyễn Văn R - sinh năm 1964; trú tại: Thôn T, xã V, huyện V, tỉnh Khánh Hòa. (Vắng mặt, có đơn xin giải quyết vắng mặt).

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

- Tại đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự về việc tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự đề ngày 30/10/2024 (nộp Tòa án ngày 01/10/2024) của người yêu cầu là bà Trần Thị T, những lời khai tiếp theo và tại phiên họp bà Trần Thị T trình bày như sau:

Bà và ông Nguyễn Văn R có 03 người con chung là:

+ Nguyễn Thị Quỳnh N - sinh năm: 1987; trú tại: Thôn Đ, xã V, huyện V, tỉnh Khánh Hòa.

+ Nguyễn Văn T1 - sinh năm: 1990; trú tại: Thôn T, xã V, huyện V, tỉnh Khánh Hòa.

+ Nguyễn Thị Quỳnh M - sinh năm: 1992; trú tại: Thôn T, xã V, huyện V, tỉnh Khánh Hòa.

Ông Nguyễn Văn T1 bị bệnh lúc 3 tuổi, nguyên nhân là do té từ trên giường xuống dẫn đến chấn thương sọ não chèn dây thần kinh. Gia đình bà T đã chữa trị tại Bệnh viện đa khoa tỉnh K, sau đó chuyển về V điều trị; có giấy xác nhận khuyết tật chuẩn đoán: thần kinh, tâm thần, trí tuệ.

Tháng 9/2024; gia đình bà T có liên hệ nộp hồ sơ đến Trung tâm P - Bộ Y để yêu cầu Trung tâm giám định năng lực hành vi dân sự của ông T1. Ngày 23/9/2024, Trung tâm P - Bộ Y có kết luận giám định pháp y tâm thần theo yêu cầu số 214/KLGĐYC ngày 23/9/2024, kết luận ông Nguyễn Văn T1 bị mất khả năng nhận thức và mất khả năng điều khiển hành vi.

Nay, bà T yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Nguyễn Văn T1 - sinh năm 1990; trú tại: Thôn T, xã V, huyện V, tỉnh Khánh Hòa là người mất năng lực hành vi dân sự. Đồng thời chỉ định bà T là người giám hộ cho ông Nguyễn Văn T1.

* Tại biên bản lấy lời khai ông Nguyễn Văn R và đơn đề nghị Toà án giải quyết vắng mặt đề ngày 08/11/2024 của ông Nguyễn Văn R - là chồng của bà Trần Thị T trình bày về yêu cầu của bà Trần Thị T là đề nghị Tòa án tuyên bố Nguyễn Văn T1 - sinh năm 1990; trú tại: Thôn T, xã V, huyện V, tỉnh Khánh Hòa mất năng lực hành vi dân sự. Đồng thời chỉ định bà Trần Thị T là người giám hộ cho Nguyễn Văn T1.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp và căn cứ vào kết quả tranh luận tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Vạn Ninh nhận định:

[1] Về thẩm quyền giải quyết yêu cầu: Theo đơn yêu cầu ngày 30/10/2024 (nộp Toà án ngày 01/10/2024), bà Trần Thị T yêu cầu tuyên bố ông Nguyễn Văn T1 mất năng lực hành vi dân sự, căn cứ vào khoản 1 Điều 27, khoản 1 Điều 35 và khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự, đây là yêu cầu về dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Vạn Ninh, tỉnh Khánh Hòa.

[2] Về trình tự thủ tục: Bà Trần Thị T là mẹ ruột của Nguyễn Văn T1, cũng là người trực tiếp chăm sóc ông T1 từ khi ông T1 bị bệnh cho đến nay. Căn cứ

Điều 376 của Bộ luật Tố tụng dân sự, bà T có quyền yêu cầu tuyên bố ông T1 mất năng lực hành vi dân sự.

[3] Về yêu cầu của bà Trần Thị T: Ông Nguyễn Văn T1 bị bệnh về tâm thần, được điều trị tại Bệnh viện đa khoa tỉnh K, sau đó chuyển về V điều trị; có giấy xác nhận khuyết tật chuẩn đoán bệnh ông T1: thần kinh, tâm thần, trí tuệ. Từ khi ông T1 bị bệnh thì bà T là người trực tiếp chăm sóc ông T1 nên bà T đề nghị Tòa án tuyên bố ông Nguyễn Văn T1 mất năng lực hành vi dân sự.

* Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan ông Nguyễn Văn R tuy không có mặt tại phiên họp nhưng tại đơn đề nghị Tòa án giải quyết vắng mặt ngày 08/11/2024 thống nhất với yêu cầu của bà T đề nghị Tòa án tuyên bố ông Nguyễn Văn T1 mất năng lực hành vi dân sự.

Tại Kết luận giám định pháp y tâm thần theo yêu cầu số 214/KLGĐYC ngày 23/9/2024 của Trung tâm P – Bộ Y, có nội dung kết luận:

“Đương sự: Nguyễn Văn T1; Sinh năm: 1990; Giới tính: Nam; Nơi đăng ký hộ khẩu thường trú: Thôn T, xã V, huyện V, tỉnh Khánh Hòa.

+ Kết luận về y học:

Hiện tại đương sự bị bệnh: Chậm phát triển tâm thần nặng/ Động kinh (theo Bảng phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10-ICD 10, có mã bệnh là F72/G40).

+ Kết luận về khả năng nhận thức và khả năng điều khiển hành vi:

Hiện tại đương sự: Mất khả năng nhận thức và mất khả năng điều khiển hành vi.”

Căn cứ khoản 1 Điều 22 Bộ luật Dân sự 2015 quy định: *“Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần”.*

Như vậy, yêu cầu của bà Trần Thị T về việc yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Nguyễn Văn T1 mất năng lực hành vi dân sự là phù hợp với quy định của pháp luật.

[3] Về chỉ định người giám hộ:

Căn cứ các tài liệu có trong hồ sơ và lời trình bày của người yêu cầu giải quyết việc dân sự, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan. Xét thấy: Hiện nay, việc sinh hoạt cá nhân hàng ngày của ông Nguyễn Văn T1 đều do bà Trần Thị T chăm sóc, trông nom. **Tại Giấy khai sinh của ông Nguyễn Văn T1 thể hiện bà Trần Thị T**

là mẹ ruột của ông T1, ông Nguyễn Văn R là cha ruột của ông T1 nên quan hệ giữa bà T và ông T1 là quan hệ mẹ con ruột.

Theo Điều 53 Bộ luật Dân sự 2015: “*Trường hợp không có người giám hộ theo quy định tại khoản 2 Điều 48 Bộ luật Dân sự 2015 thì người giám hộ đương nhiên của người mất năng lực hành vi dân sự được xác định như sau:*

- Trường hợp người thành niên mất năng lực hành vi dân sự chưa có vợ, chồng, con hoặc có mà vợ, chồng, con đều không có đủ điều kiện làm người giám hộ thì cha, mẹ là người giám hộ”.

Do đó, xét thấy việc giao ông Nguyễn Văn T1 cho bà Trần Thị T là người có đầy đủ năng lực hành vi dân sự là người giám hộ nhằm xác lập, thực hiện các giao dịch dân sự theo pháp luật là phù hợp. Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan không có ý kiến gì.

Do đó, căn cứ Điều 22, 46, 47, 48, 49, 53 Bộ luật dân sự, Tòa án giao cho bà Trần Thị T là người giám hộ cho ông Nguyễn Văn T1.

[4] Về lệ phí dân sự: Bà Trần Thị T phải chịu lệ phí việc dân sự sơ thẩm theo quy định của pháp luật với số tiền là 300.000đ (ba trăm nghìn đồng).

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ các Điều 370; Điều 371; Điều 372; Điều 376; Điều 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự;

- Căn cứ các Điều 22, 46, 47, 48, 49, 53, 58 Bộ luật dân sự năm 2015.

- Căn cứ Nghị quyết số: 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án,

1. Chấp nhận yêu cầu của bà Trần Thị T.

Tuyên bố ông Nguyễn Văn T1 - sinh năm: 1990; trú tại: Thôn T, xã V, huyện V, tỉnh Khánh Hòa mất năng lực hành vi dân sự.

Bà Trần Thị T là người giám hộ cho ông Nguyễn Văn T1. Trong phạm vi giám hộ, bà Trần Thị T thực hiện quyền, nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định pháp luật.

2 Về lệ phí: Bà Trần Thị T phải chịu lệ phí việc dân sự sơ thẩm là 300.000đ (ba trăm nghìn đồng), nhưng được trừ vào số tiền tạm ứng lệ phí việc dân sự sơ thẩm đã nộp là 300.000đ (Ba trăm nghìn đồng) theo biên lai thu tiền tạm ứng lệ phí số 0007145 ngày 16 tháng 10 năm 2024 của Chi cục Thi hành án dân sự huyện Vạn Ninh; bà T đã nộp đủ lệ phí việc dân sự sơ thẩm.

3. Người yêu cầu bà Trần Thị T có quyền kháng cáo trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án công bố quyết định; người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan ông Nguyễn Văn R (vắng mặt) có quyền kháng cáo trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày quyết định được giao hoặc được niêm yết.

Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Khánh Hòa;
- VKSND tỉnh Khánh Hòa;
- VKSND huyện Vạn Ninh;
- Chi cục THADS huyện Vạn Ninh;
- UBND xã Vạn Bình;
- Những người tham gia tố tụng;
- Lưu hồ sơ vụ án, quyết định, VT.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Nguyễn Thành Phần